

Rotterdam, 23 november 2021

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2594 AC Den Haag

Betreft: Programmering Topsector Energie 2022

Geachte heer Blok,

In deze brief treft u het voorstel van de Topsector Energie (TSE) voor de inzet van de beschikbare innovatiemiddelen voor 2022 en 2023. Evenals in de periode 2020-2021 worden de middelen tweejarig gezien (en waar nodig naar voren gehaald) om massa te kunnen creëren op een nieuwe call binnen de MOOI¹-regeling.

Hieronder treft u het overzicht van de voorgestelde inzet van budgetten op gebied van innovatie.

Onderwerp	Totaal budget 2022-2023	Budget 2022	Waarvan budget derden	Budget 2023	Waarvan budget derden
TSE - Elektriciteit	€ 24,4 mln ²	€ 22,7 mln ³		€ 1,7 mln	
TSE - Gebouwde Omgeving	€ 24,4 mln ³	€ 22,7 mln ³	€ 12,2 mln (BZK)	€ 1,7 mln	
TSE - Industrie	€ 25,0 mln ³	€ 23,0 mln ³	€ 2,0 mln (B&I)	€ 2,0 mln	€ 2,0 mln (B&I)
TSE - Systeemintegratie	€ 10,2 mln	€ 5,1 mln		€ 5,1 mln	
TSE - Reservering Elektriciteit of Systeemintegratie ³	€ 3,5 mln	€ 1,75 mln		€ 1,75 mln	
TSE - Subsidie industriestudies	€ 16,0 mln	€ 8,0 mln	€ 8,0 mln (B&I)	€ 8,0 mln	€ 8,0 mln (B&I)
DEI+	€ 140,4 mln ⁴	€ 70,2 mln	€ 33,6 mln (B&I)	€ 70,2 mln ⁴	€ 33,6 mln (B&I) ⁴
DEI - Aardgasvrij	€ 18,0 mln ⁴	€ 9,0 mln	€ 9,0 mln (BZK)	€ 9,0 mln ⁴	€ 9,0 mln (BZK) ⁴
HER	€ 100,0 mln	€ 50 mln		€ 50 mln	
TNO	€ 88 mln	€ 44 mln		€ 44 mln	
NWO-KIC	€ 22 mln	€ 11 mln	€ 11 mln (NWO)	€ 11 mln	€ 11 mln (NWO)
Overige uitgaven					
- bureaunkosten TKI-E	€ 7,6 mln	€ 3,8 mln		€ 3,8 mln	
- HCA	€ 0,6 mln	€ 0,3 mln		€ 0,3 mln	
- MVI	€ 1,8 mln	€ 1,0 mln		€ 1,0 mln	
- digitalisering	€ 2,8 mln	€ 1,4 mln		€ 1,4 mln	
- opdrachten,	€ 2,0 mln	€ 1,0 mln		€ 1,0 mln	
- internationaal	€ 3,0 mln	€ 1,5 mln		€ 1,5 mln	
- cross-overs	€ 2,0 mln	€ 1,0 mln		€ 1,0 mln	
- reserve	€ 2,0 mln	€ 0,9 mln		€ 0,9 mln	
- Overig (conferenties)	€ 0,4 mln	€ 0,2 mln		€ 0,2 mln	
Totaal	€ 494,1 mln	€ 278,55 mln	€ 75,8 mln	€ 215,55 mln	€ 63,6 mln

¹ Missiegedreven Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie.

² Waarvan minimaal €21mln via de MOOI-regeling.

³ Afhankelijk van de mogelijkheden om missie elektriciteit via de HER te faciliteren.

⁴ Bedragen voor 2023 betreffen een inschatting op basis van eerdere jaren en zijn nog onder voorbehoud.

Ten opzichte van de voorgaande periode legt de Topsector Energie meer nadruk op Systeemintegratie en Digitalisering, die beide voor de transitie van groot belang zijn: het is belangrijk het energiesysteem als een samenhangend geheel te blijven bekijken en digitalisering helpt de transitie versnellen en kan efficiënter gebruik van de infrastructuur bevorderen.

De tabel laat verder zien dat er voor de DEI+-regeling⁵ in 2022 en 2023 minder budget beschikbaar is dan in 2020 en 2021. Dit wordt deels verklaard door een eenmalige ophoging van de DEI+ in 2021; en deels door de uitvoering vanaf 2022 van de Klimaatakkoordafspraken om middelen specifiek aan te wenden voor waterstof. Dit betekent dat er voor pilots en demonstraties op andere technieken voor opslag, conversie en systeemintegratie minder ruimte zal zijn binnen de DEI+.

Het is mooi, dat middels de groeifondsmogelijkheden innovatiemiddelen beschikbaar komen die de missies rond verduurzaming helpen, zoals in het geval van 'groenvermogen' (waterstof). Hopelijk zal het verduurzamingsthema ook in de tweede ronde groeifondsvoorstellen van extra budget worden voorzien.

Dit stelt de Topsectoren voor de uitdaging om in goed contact met de initiatiefnemers van de groeifondsvoorstellen de voortgang op diverse innovatie onderwerpen te volgen, zodat een integraal beeld behouden blijft van de voortgang van de innovatie op de maatschappelijke thema's. Deze uitdaging om integraal te blijven programmeren, zien we ook bij de toenemende aandacht voor internationale samenwerking en projecten in de regio's. Ook de afstemming met andere Topsectoren (cross-overs) blijft aandacht vergen. Impactvol innoveren via maatschappelijke missies vergt immers dat niet technologie maar maatschappelijke oplossingen (met behulp van technologie) centraal staan. Dan is een cross-sectorale en multidisciplinaire aanpak noodzakelijk.

Ook is het Topteam voornemens om in 2022 een directere afstemming met de uitvoeringstafels van het Klimaatakkoord te realiseren. De missies rond verduurzaming komen immers uit het Klimaatakkoord en innovatie is voorwaardenscheppend voor het realiseren van doelstellingen 2030 en verder. Dan is het belangrijk dat de afstemming verder gaat dan een schriftelijke rapportage.

Het kabinet heeft in de beleidsrijke begroting geen extra middelen voor klimaat en energie-innovatie opgenomen, gezien beperkte koppeling aan korte termijn doelstellingen. Echter, ook op middellange en lange termijn is een versnelling van verduurzaming door innovatie cruciaal. Bovendien leiden bovengenoemde ontwikkelingen tot een uitbreiding van de rol en het werkpakket van de Topsector Energie. Ik acht het daarom zeer wenselijk dat een nieuw kabinet oog heeft voor de benodigde versterkte inzet op de innovatiedoelstellingen van het Klimaatakkoord.

Met vriendelijke groet,

Wouter Janssen

Boegbeeld Topsector Energie

⁵ Demonstratieregeling Energie Innovatie.